

Antonia Pavlic 7-8-0
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

IN SPIRIT
LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, OCTOBER 7, 1969

STEV. LXVII - VOL. LXVII

Francozi ne verjamejo v fakojsnje razgovore Washingtona z Moskvo

Francozi diplomati so prepričani, da Moskva ne bo začela razgovorov z Washingtonom, dokler ne vidi jasno, kaj bo odgovoril Peiping na njeno ponudbo razgovorov o mejnem sporu.

PARIZ, Fr. — Po razgovorih sovjetskega zunanjega ministra Gromika z ameriškim državnim tajnikom Rogersom v New Yorku pretekla dva tedna so v Washingtonu začeli govoriti, da do začetka razgovorov med Washingtonom in Moskvo ni več daleč. K tem razgovorom je Moskva silila že lani, pa potem tudi preko zime in letošnje pomladi. Predsednik L. B. Johnson je hotel začetek teh razgovorov objaviti prav na dan, ko so Sovjeti zasedli lani ČSR. Pod vtisom tega nasilnega dejanja in odmevanj v Evropi je moral Johnson misel na razgovore opustiti.

Kasneje je zopet začel misliti na nje in je do zadnjega upal, da jih bo lahko tudi še začel. Moskva v zadnjem času njegove administracije za to ni kazala zanimanja, je čakala, kako stališče bo zavzel novi predsednik Nixon. Temu se ni nikamor mudilo. Hotel je najprej položaj proučiti in si ogledati osebno razpoloženje v Evropi. V začetku poletja se je izjavil javno za take razgovore, tedaj pa je Moskva obmolnila, posebno po objavi Nixonovega obiska v Romuniji.

Francozi diplomate so mnenja, da Moskva sedaj ne bo začela nobenih razgovorov z Washingtonom, dokler ne bo popolnoma na jasnem, kaj bo odgovoril Peiping na njen predlog za razgovore o ureditvi mejnih sporov. Vsak začetek razgovorov z Washingtonom bi Peiping utegnil porabiti za odklonitev lastnih razgovorov z Moskvo. Ta je na teh vsaj uradno močno zainteresirana. Na eni strani hoče dejansko pomiriti mejo s Kitajsko, kjer je bilo v preteklih mesecih nad 4.000 spopadov med ruski in kitajskimi omejnimi stražami in vojaškimi oddelki, na drugi pa upa od svoje ponudbe doseči tudi okrepitev svojega položaja med komunističnimi partijami po svetu v odnosu do Peipinga.

Ce Peiping razgovore odkloni, potem bo imela Moskva proste roke, pa tudi večjo potrebo, da se s pomiritvijo z Washingtonom zavaruje hrbet za morebitni "obračun" s Peipingom.

Vera mu je predpisana

STOCKHOLM, Sved. — Švedski kralj mora biti luteranske vere, tako določa ustava. Kot zaščitnik luteranstva je švedski kralj Adolf Gustav leta 1630 posegel v 30-letno vojno na Nemškem, njegova hčerka Kristina, ki mu je sledila na prestolu, pa je tega zapustila in prestopila v katoliško cerkev.

Deževno in hladnejše. Najvišja temperatura okoli 70.

Novi grobovi

Mary Polston
V Mt. Sinai bolnici je umrla Mary Polston z 859 E. 73 St., roj. Bunjevac, vdova po l. 1965 umrlem možu Holliu, hčerka Petra in pok. Mary, roj. Krivovic, sestra Ann Fatty, Catherine McLean, pok. Johna in pok. Petra, rojena v Clevelandu, zaposlena pri Vandorn Plastics. Pokojna je bila članica HBZ št. 14 in C.H.S. št. 1. Pogreb bo iz Zelenovega pogrebn. zavoda na St. Clair Avenue v četrtek ob osmih, v cerkev sv. Pavla ob devetih, nato na pokopališče. Na mrtvaški oder bo položena noč.

Podvigi samozanega župnika v Italiji

PESCARA, It. — V župniji Cepagati so imeli zadnje čase zgodbo, ki se dolgo ne bo pozabljena. Neki samozvani "monsignor" Sala je prevzel posle v župniji in jih izvrševal poldrugeto leto, akoravno ni bil nikoli posvečen v duhovnika. Je krščeval, delil sv. zakramente, poročal v cerkvi, spovedoval in seveda pobiral tudi milodare.

Ko so mu prišli na sled, je izginil, za seboj je pa pustil vprašanje, kaj je za veljavnost zakramentov, ki jih je delil. Škofija v Pescari je najprvo potolažila tiste, ki jih je Sala poročil. Je izjavila, da so vse poroke veljavne. Salo pa sedaj vneto išče italijanska policija.

Barvna slepota

Najčehša barvna slepota je v nesposobnosti ločiti zeleno in rdečo barvo.

Ali je bilo prav, da smo šli v vojno v Vietnamu?

PRINCETON, N.J. — Gallupov zavod je tekem let ugotavlja, kaj ljudje mislijo, ali je prav, da je Amerika šla v vojno v Vietnamu. L. 1965 jih je le 24% mislilo, da je to bilo napak; v l. 1966 je smatralo, da je to bilo napak, 23-36% vprašanih, v l. 1967 32-46%, v l. 1968 46-53%, letos pa do sedaj med 52 in 58%. Odstotek kritikov je torej rasel od leta do leta in se ni nič ziral na to, kdo je gospodaril v Beli hiši.

Na pariški konferenci se je začelo daniti?

PARIZ, Fr. — Proti koncu preteklega tedna je prišla iz Pariza nepričakovana novica, da so vietnamski komunisti izjavili, da nimajo ničesar proti temu, da bi "nekaj" ameriških čet lahko ostalo v Južnem Vietnamu, da vidijo, kako bodo potekale svobodne volitve, ki bi dejansko imele značaj plebiscita, kaj hoče prebivalstvo. Ta novica je toliko bolj zanimiva, ker pomeni prvo popuščanje komunistov v pogojih za premirje. Popuščanje ni ravno veliko, je zavito v temne izraze, pa se tajiti, da je zadnje čase vojskovanje popuščalo. Dnevna poročila govori le o malih spopadih, tedenskih mrtvih žrtev je manj, pojema število ranjencev. Množijo se tudi poročila, da so komunisti začeli premikati večje vojaške oddelke, menda kar cele divizije, proti meji s Kambožjo. Na drugi strani pa naši vojaški krogi v Saigonu trdijo, da vse to verjetneje pomeni priprave na nove ofenzive. Take napovedi naših vojaških krogov smo zadnje

mesece že slišali večkrat, le redko pa so se uresničile. Pesimisti poudarjajo posebno radi, da mora komunistična izjava zabiti še bolj globoko klin med našo politiko in politiko saigonske vlade. Ta poudarek se da težko pobijati. Saigonska vlada odklanja namreč dosledno vsako misel na koalicio s komunisti in ima v tej točki stalno in dosledno podporo v vrstah naših kraguljev. Komunisti pravi, da brez koalicije ne bo sporazuma in konca vojskovanja. Mislimo, da se je sedaj presnela teža razgovorov v Parizu in za kulisami na vprašanje, kako najti pot do koalicijske vlade v Saigonu. Ali jo bo našla diplomacija? Ali jo bodo morda našli zakulisni direktni razgovori med Saigonom in Hanoiom? To vprašanje nima samo po sebi nobene prave podlage, ima pa svoj smisel, ako vpoštevamo, da med rdečimi delegacijami na pariški konferenci vendarle obstojajo zakulisni stiki, ki nanje ni še nič vplivala Ho-Ci-Minhova smrt, česar so se

Japonska naj se sama briga za svojo varnost

Finančni minister Takeo Fukuda je tekom svojih razgovorov v Washingtonu zavzel stališče, da je Japonska dovolj gospodarsko trdna, da poskrbi za lastno varnost.

WASHINGTON, D.C. — Japonski finančni minister Takeo Fukuda, ki se je udeležil tu pretekli teden posvetov Mednarodnega monetarnega sklada, je znan kot eden najverjetnejših naslednikov sedanjega ministrskega predsednika E. Sata. V razgovorih tu s časniki in s predstavniki vlade ZDA je razvijal svoje nazore o bodoči organizaciji narodne obrambe Japonske.

Japonska mora po mnenju ministra Fukude okrepiti svoje obožene sile do skrajne dovoljene meje in se na ZDA v pogledu narodne obrambe naslanjati le v pogledu atomskega orožja. Dokler ne doseže dovolj moči, mora ohraniti sedanjo pogodbo o narodni obrambi z ZDA.

Takeo Fukuda je priznal, da se mora Japonska bolj brigati za gospodarski razvoj Azije in tudi tej nuditi več gospodarske pomoči. Prav tako bo morala odpreti bolj svoje meje tujim izdelkom, če bo hotela ohraniti svoboden trg za svoje izdelke v tujini. Japonska je za ZDA najmočnejša gospodarska sila v svobodnem svetu, njen skupni letni dohodek je presegal 145 milijonov dolarjev.

Sedanja obrambna pogodba ZDA in Japonske poteka, zato je vprašanje bodoče ureditve varnosti Japonske pereče in važno. ZDA imajo na Japonskem vrsto vojaških oporišč, ki so japonskem levicjarjem trn v peti. Očitno bo treba v soglasju z rastočim japonskim nacionalizmom ta tuja vojaška oporišča ukiniti in poskrbeti za vojaško-obrambno sodelovanje ZDA in Japonske na drug način.

Poravnajte naročnino, če le mogoče, na prvo obvestilo!

Tonkinška resolucija pride zopet v debato?

WASHINGTON, D.C. — Kot da ne bi imeli že tako več dosti spornih vprašanj glede vojskovanja v Vietnamu, se bo sedaj verjetno obnovila debata o tonkinški resoluciji, ki jo je Johnsonov režim smatral za pooblastilo za vse vojaške akcije oboževanim silam proti Severnemu Vietnamu. Tonkinško resolucijo naj bi utemeljil napad severno-vietnamskih bojnih čolnov na ameriške rušilce. Prvi napad je bil izvršen 2. avgusta, drugi 4. avgusta. Podatki o drugem so delno sporni. Tiste dni ob času napada je senat verjel v drugi napad, zato je tudi glasoval za tonkinško resolucijo.

Pozneje je senator Fulbright začel vrtati v to zadevo in v svojem odboru za zunanjo politiko skušal dokazati, da drugega napada 4. avgusta sploh ni bilo. Sedaj zagovarja to tezo tudi knjiga časnika Gouldena "Resnica je prva žrtev — Tonkinška afeta, pripovedka in resnica".

Knjiga navaja izjave mnogih še živih politikov in drugih prič, ki kaj vedo o tej zadevi. Ker bo Fulbrightov odbor koncem oktobra znova obravnaval vojskovanje v Vietnamu, se lahko zgodi, da bo ta ali oni senator znova sprožil zadevo resolucije, da da povod prizadetim senatorjem, da pojasnijo svoje stališče v tej zadevi.

Število dezertarjev stalno raste

NEW YORK, N.Y. — Zadnjih par let je število dezertarjev začelo hitro rasti. Še pred 3 leti je znašalo pod 2% moštva oboževanih sil, sedaj se je dvignilo do 3%. Tako sodijo v Pentagonu. Vsi dezertarji imajo dejansko skupen razlog, nočejo iti v Vietnam. Dezertirajo najraje v Kanado.

V naši deželi obstoja cela vrsta organizacij, ki pomagajo s ponarejenimi dokumenti, denarjem, organiziranjem pobegov itd. Cilj dezertarjev sta največ Toronto in Montreal. "Dezerterske" organizacije v Torontu so v septembru pomagale 153 dezertarjem.

THIEU ZA UMİK AMERIŠKE PEHOTE DO KONCA L. 1970

Predsednik republike Južnega Vietnama je v govoru pred obema domovoma narodne skupščine ponovil rdečim ponudbe za končanje vojskovanja na osnovi političnega dogovora in mednarodno nadzorovanih volitev. Istočasno je izjavil tudi, da je v načelu za to, da ameriška pehota v glavnem prepusti bojevanje južnovietnamskim četam in do konca prihodnjega leta odide domov.

SAIGON, J. Viet. — "Danes ponavljamo klice za mir in mirovne ponudbe, ki smo jih napravili v preteklosti," je dejal predsednik republike Nguyen Van Thieu na skupnem zasedanju obeh domov narodne skupščine včeraj. Izjavil je dalje, da je pripravljen se razgovarjati z "drugo stranjo" o vsem, karkoli ta želi, tudi o premirju. O tem je treba najprej doseči dogovor, potem ga je šele mogoče uveljaviti, ker "mi ne moremo dovoliti, da bi komunisti premirje izkoristili".

Van Thieu ni navedel pogojev, pod katerimi bi bil pripravljen sprejeti premirje, bilo pa je to prvič, da je javno predložil razgovore o njem. Preje je premirje stalno zavračal češ, da bi rdeči to izrabili za izboljšanje svojega položaja tako med podeželskim prebivalstvom kot tudi na bojiščih, kjer bi se njihove sile lahko v miru spočile in pripravile na novo bojevanje, kadar bi se jim to zdelo ugodno za nje.

Sedaj je čas, da druga stran odgovori na predloge, je dejal Van Thieu, ko je ponovil ponudbo za neposredne razgovore z Osvobodilno fronto Južnega Vietnama in za volitve pod mednarodnim nadzorom, pri katerih Osvobodilna fronta lahko svobodno nastopi. Van Thieu je odločno zavrnil trditve, da bi bila sedanja "vlada Južnega Vietnama glavna ovira miru v Vietnamu".

Rdeči so ponovno izjavili, da sedanje vlade v Saigonu ne priznavajo in da se nočejo z njo razgovarjati. Za nje je edina zakonita vlada Južnega Vietnama "začasna revolucionarna

vlada", v katero so pred nekaj meseci uradno spremenili svojo Osvobodilno fronto. Predsednik Nixon je na svoji zadnji tiskovni konferenci dejal, da je sedanja vlada v Saigonu bila zakonito izvoljena in je zato to edina zakonita vlada republike. Nadomestiti jo more le nova izvoljena vlada, oziroma nova izvoljena skupščina. Prav tega pa rdeči nočejo na noben način. Zavedajo se dobro, da bi pri volitvah, ki bi jih ne vodili sami, grdo izgubili. Oni hočejo imeti svoj delež v vladi zajamčen pred volitvami. Te naj bi ga le potrdile in utrdile. Kdor je prepričan, da rdeči od te svoje zahteve ne bodo popustili, mora torej naravno videti v Thieujevi vladi "glavno oviro miru v Vietnamu".

LSD jo je umoril!

LOS ANGELES, Calif. — Art Linkletter, 57 let stari televizijski zvezdnik, je dejal, da je njegovo 20 let staro hčerko Diane umoril LSD, mamilo, ko ga je uživala pod vplivom družbe mladih ljudi, v kateri se je gibala. Skozi okno stanovanja v 6. nadstropju je skočila v smrt, ko je bila pod vplivom LSD. Oče je vedel, da hčerka "prekskuša" LSD in je o tem znova razpravljal z njo ter jo skušal odvrtiti od tega, pa ni uspel. Poudaril je, da je uživanje LSD stvar uživalcev samih. Če si oni nočejo ali ne morejo pomagati, jih ne more nihče. To, kar se je zgodilo njegovi hčerki, "se ne zgodi vsakemu, pa se lahko dogodi vsakomur", je dejal oče nesrečnega dekleta. LSD je v zadnjih letih prišel precej v rabo posebno na kampih naših visokih šol in v vojaških taboriščih in oporiščih ZDA v Južnem Vietnamu. Uživanje LSD nosi uživalce na "potovanja, polna zadovoljstva, omame in pozabljenja vsakdanjih težav". Kar je nekaj starejši rod iskal in še išče v raznih vrstah alkoholnih pijač in v opiju, išče mladi rod v uživanju LSD, marijuane in drugih mamil.

Avtomobilsko zavarovanje za Cleveland 15% dražje

CLEVELAND, O. — Lastniki avtomobilov v Clevelandu bodo morali plačevati za 15% dražje zavarovanje v glavnem zaradi silnega porasta kraje avtomobilov. Lani je bilo v prvi polovici leta ukradenih v Clevelandu 6.139 avtomobilov, letos v istem času pa kar 10.507!

V vesolju 4,111 raznih "umetnih satelitov"

COLORADO SPRINGS, Colo. — Odkar je Sovjetska zveza začela pred 12 leti "vesoljsko dobo" s pošiljanjem prvega Sputnika v vesolje, je bilo poslanih v vesolje 4,111 raznih "satelitov" in ostankov raket in drugega. Od teh se jih je vrnilo na Zemljo in večinoma zgorelo v ozračju 2,366, ostali pa še vedno krožijo v vesolju okoli Zemlje.

Iz Clevelanda in okolice

Najdena očala — Pred nekaj dnevi so bila najdena na Edna Avenue ženska očala s temnim okvirom. Dobe se na 6515 Edna Ave., telefon 391-7748.

Vabilo k molitvi — Clanice Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete in članstvo Marijine Legije je vabljeno nocoj ob osmih v Grdinov pogrebni zavod k molitvi za svojo podporno članico pok. Frances A. Zulich in po možnosti v sredo ob devetih tudi k njenemu pogrebu.

Seja — Klub slov. upokojencev na Holmes Avenue ima jutri ob 12h popoldne redno sejo v Slov. domu. Po seji okrepčila!

Zastoj — Kozarce za vlaganje sadja, zelenjave in sočivja odda zastoj. Kličite EX 1-5029 od 10. dop. do 3. pop.

Carr odstopil — Vodnik demokratske večine v mestnem svetu Charles V. Carr, si je v mestnem svetu zastopal stališča župana C. Stokesa, je včeraj odstopil, ko je bil porazen v spopadu s predsednikom mestnega sveta J. Stantonom v finančnem odboru, ki mu sam načeluje. Izjavil je, da odstopa, "ker je utrujen". Carr odstop je znak močnega razkola v demokratski stranki, katere del s Jarneyem, Corriganom in Gercejem podpira C. Stokesa, drugi pa mu po vsem sodeč nasprotuje. V tem drugem je dober del demokratskih mestnih odbojnikov s predsednikom mestnega sveta J. Stantonom vred.

Perk prijema Stokesa — Republikanski županski kandidat Perk si je včeraj privoščil župana Stokesa. Dejal je, da se ta po vsem sodeč poteguje za naslov "največjega zapravljavca", žal ne svojejava, ampak javnega denarja. Povod za napad na Stokesa je dal mestni finančni direktor P. M. Dearborn, ki je trdil, da sedanji dohodki ne bodo zadostovali za kritje naraščajočih potreb mestne uprave v letu 1971. Ko ga je nato J. Stanton zaradi te izjave prijel, je Dearborn dejal, da so ga "napak razumeli". Kasneje je sam C. Stokes izjavil, da ne misli na nobeno povišanje davkov.

K molitvi — Clanice Podr. št. 10 SZZ so vabljene nocoj ob osmih v Grdinov pogrebni zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi za umrlo članico Frances Zulich.

Najpreje zaupanje, nato vse ostalo

VIJAYAWADA, Ind. — Oblasti so odkrile tolpo roparic in tatic na vlakih. Clanice tolpe, članov ni imela, so stare od 11 do 40 let. Tekom vožnje v vlak so se prizadevale pridobiti zaupanje in naklonjenost potnikov. Ko so ti v miru zaspali, so jim pobrale vse, kar je bilo kaj vrednega.

V Italiji so štrajkali natakari

RIM, It. — V Italiji so pretekli petek in soboto štrajkali natakariji v podporo svoji zahtevi po boljših plačah. Okoli 150.000 jih je zapustilo bare in mize ter seveda tudi žejne goste. V istem času so štrajkali tudi uslužbenci šolskih uprav in okoli 400.000 delavcev kovinske industrije v Torinu.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 192 Tuesday, Oct. 7, 1969

In sedaj še Laos?

Zaskrbljenost, ki jo je pokazal senator Mansfield glede podvigov naših misij v Laosu, je dvignila takoj veliko prahu v Kongresu. Celotno zagovorniki politike naše federacije so morali priznati, da se Amerika udejstvuje že več let v Laosu in da je nastopil čas, da Kongres zve, kaj tam delamo. Zato par pripomb o tej deželi ne bo odveč.

Najpreje je treba vpoštevati, da Laos ni nobena dežela, kjer naj prebiva, recimo, laoški narod. Laoškega naroda sploh ni. V Laosu živi namreč večje število plemen, ki si marsikje niso sorodna ne po kulturi ne po jeziku ne po tradiciji. Med plemeni je le malo takih, ki bi se odlikovala z bojevitostjo. Nekaj več jih je v severnem in vzhodnem delu dežele, kjer prevladuje komunističen režim Pathet Lao. Vendar laoški komunisti še daleč niso to, kar so vietnamci. Splošna je sodba poznavalcev laoških razmer, da bi se organizacije laoških komunistov takoj razsule, kakor hitro bi jih nehali podpirati vietnamski komunisti. Pri tem so laoški komunisti še zmeraj bojevitější od laoških desničarskih in nevtralnih plemen.

Sicer ni ravno posrečeno stališče, ki loči laoške prebivalce v levičarske, desničarske in nevtralne. V resnici niso ne to ne kaj drugega. Jih bolj vleče prijetno vsakdanje življenje, posladkano z opijem, ko pa politična vprašanja. Narod ima za veselice veliko več smisla kot za parade, manifestacije in obhode. O kakih narodnih zavednostih, kot jo imajo na primer Vietnamci, v Laosu govoriti ne moremo. Laoški lokalni voditelji so kar zadovoljni, da imajo kralja, ki se ne vtika v njihove lokalne posele, in vlado, ki se ne pretegne v skrbi za narodni blagor.

Vlada se ne briga preveč niti za meje, letos spomladi sta na primer dva kitajska bataljona začela graditi cesto iz kitajske Yunnan province v Laos in sta prodrli 30 milj globoko v laoško ozemlje. Ministrski predsednik Suvana Fuma je odklonil vsak protest ali preiskavo, zakaj in počemu ta cesta, kajti Laos sam je leta 1962 prosil kitajsko vlado, naj gradi to cesto. Takrat sta bila namreč Laos in Kitajska še prijatelja.

Ameriški interes za Laos sega nazaj v dobo, ko so se od tam umaknile francoske čete, dežela pa bila proglašena za nevtralno. To je bilo l. 1954. Takrat je naša politika v vzhodni Aziji še živela v veri, da bo mogoče ustvariti iz Južnega Vietnama, Laosa in morda tudi Kambodže novo federacijo, ki bo nevtralna, pa vendar obenem tudi zavora za prodiranje kitajskega komunizma proti jugu. Laos bi ne mogel postati odskočna deska za podtalne komunistične akcije v deželah, ki mejijo nanj. Taki cilji so samo dvigali ameriški interes za to deželo. Med tem smo se tesno povezali s Tajsko, ki je postala naša edina zanesljiva zaveznica južno od Kitajske. Obenem smo se zmeraj bolj zapletali v obrambo Južnega Vietnama proti severovietnamskim komunistom. L. 1963 je šlo tja prvih 15,000 naših vojakov, da branijo Južni Vietnam. Ta korak je le še povečal pomen Laosa za našo azijsko politiko. Na Tajskem smo ustvarili močno vojaško letalsko postojanko za boje v Južnem Vietnamu. Od tam je vodila pot na vietnamsko bojišče le preko Laosa. Povrh so še vietnamski komunisti dejansko okupirali severni in vzhodni del Laosa, kar je takoj povečalo važnost ostalega dela za ameriško strategijo. Laos je tako postal dejansko zahodno zaledje za vojskovanje v Vietnamu.

V tem zaledju je bilo treba na nek način zavreti prodiranje Pathet Lao, ovirati vojaški promet na znani Hočiminhovi poti, obenem pa tudi gledati, da se laoška nevtralna vlada ne zruši pod težo komunističnih podtalnih in odkritih vojaških akcij. To je pripravilo Ameriko do tega, da je prevzela obrambo laoškega zračnega prostora, da je organizirala zračni promet, ki naj poveča odpornost laoških nevtralnih in desničarskih čet. Tako smo korak za korakom lezli zmeraj bolj globoko v obrambo Laosa proti komunističnim sosedom. Pri obrambi so udeleženi: vojno letalstvo, CIA, ki je organizirala protikomunistične gverilce, naši vojaški svetovalci in strokovnjaki, ki sodelujejo z laoškimi oboroženimi silami, pa se pri tem ne udeležujejo bojev.

Ali ima ves ta obrambni sistem v korist Laosa danes še nekdanji smisel? Umikamo se iz Vietnama, propada hitro nekdanji pomen Laosa za naše vojaške operacije, stanje se je torej bistveno spremenilo. Prišel je čas, da mislimo tudi na umik iz Laosa. Toda kaj naj od tam umikamo, ko naša javnost sploh še ne ve, kaj vse imamo v Laosu. To je treba najpreje dognati in temu namenu naj služi senatno zasliševanje, ki se bo začelo predvidoma 14. oktobra. Zasliševanje bo pomenilo dolgo in naporno pot, kajti

še zmeraj so v naši administraciji zagovorniki misli, da je treba ravno sedaj braniti Laos še bolj krčevito, kot smo ga do sedaj, ker Laos ne sme postati v nobenem slučaju odskočna deska za podtalna komunistična rovarjenja v vseh deželah, ki mejijo nanj. S preiskavo, kakšne so naše vojaške postojanke v Laosu, bo opravljena le polovica dela. Senatni odbor za zunanjo politiko bo moral takoj nato načeti vprašanje, kakšen pomen naj ima dežela, ki nima dostopa do morja, za našo politiko v jugovzhodni Aziji. To bo za senatni odbor zelo trd oreh, ki ga ne bo mogel hitro razgristi. Zato je treba najprvo poskrbeti, da ne povečamo naših "investicij" v laoško obrambo, dokler si nismo na jasnem, kaj naj Laos pomeni za Ameriko.

Mislimo, da je v tem bistvo zaskrbljenosti senatorja Mansfielda.

BESEDA IZ NARODA

Federacija slovenskih upokojencev raste

EUCLID, O. — Dne 29. septembra je imela Federacija slovenskih upokojencev v Clevelandu izredno sejo, na kateri je sprejela pod svoje okrilje Klub upokojencev iz Girarda, Ohio. Pismo za pristop je poslal klubov tajnik Anton Nagode in Federacija petih klubov iz Velikega Clevelanda je soglasno sklenila, da se jih sprejme.

V zvezi s tem je bila potrebna dodatna točka v pravih in sprememba imena, ki se bo glasila: Narodna federacija slovenskih ameriških upokojenskih klubov (National Federation of Slovenian American Pensioners Clubs).

Besedilo dodatne točke v pravih bo naslednje: "K narodni federaciji slovenskih ameriških upokojenskih klubov lahko pristopi vsak slovenski klub upokojencev iz drugih naselbin, če izpolni pogoje federacije in se drži njenih pravil. Pristopnina za zunanje klube je \$10. Dolžnost teh klubov je, da sodelujejo s federacijo in da pošljejo zastopnike vsaj na njihovo letno sejo. Stroške za zastopnike morajo klubi sami pokriti."

V smislu teh zaključkov se torej vsak slovenski klub upokojencev lahko pridruži federaciji, brez ozira na prepričanje in število članov, ako plača malenkostno vsoto \$10 za pristop, kar je le formalnost, kajti Federacija ima sama precej močno blagajno.

Federacija klubov upokojencev iz vseh slovenskih naselbin je potrebna iz mnogih razlogov, predvsem pa zaradi izboljšanja socialne in zdravstvene zaščite. Kajti čim več nas bo, tem več bomo dosegli.

Clevelandska federacija, ki šteje okoli 1,400 članov, je doslej odposlala že več resolucij in spomenic predsedniku, kongresnikom in senatorjem za izboljšanje socialne in zdravstvene zaščite upokojencev, in vselej je prejela proteste proti barbarski in nesmiselni vojni v Vietnamu. Razen tega je Federacija članica National Council of Senior Citizens Inc., ki šteje nad dva milijona članov in ima svoje lobiste v kongresu. Na njihovo letošnjo konvencijo v Washingtonu je tudi naša Federacija poslala delegata.

Če torej računamo, da je po naših nasebinah od 30 do 40 klubov upokojencev, je to že precejšnje število članov, ki bi združeni v federaciji močno vplivali za izboljšanje socialne in zdravstvene zaščite, ki je še v primitivnem stanju in sramota za bogate Združene države ameriške. Dočim se nad 20 milijonov upokojencev bori že več let za skromno izboljšanje svojega gmotnega položaja, je za kongresmane vzel manj kot teden, da so si povišali svoje žetitek visoke plače za celih \$10,000 letno. Sličnih problemov, ki so za upokojence življenjskega pomena, je še več.

Iz navedenih razlogov apeliramo na klube upokojencev naših naselbinah, da sledijo girardskemu klubu in se pridružijo federaciji. Čim več nas bo, tem

bolj nas bodo politiki vpoštevati, ker se jim bo šlo za glasove pri volitvah. Pomnimo, da v združenju je moč.

Za podrobnosti o federaciji in za pristop naj klubi pišejo na tajnika: William J. Kennick, 2657 Rockefeller Rd., Wickliffe, Ohio. Frank Česen

Slovenska stvar ugaša?

BRIDGEPORT, Conn. — Dolgo se ni nihče oglašil, zato sem pa sam sklenil, da napišem nekaj vrstic, da bodo vsi videli, da še živimo. Najprej javljam, da je bil med nami prevzvišeni g. škof Lenič, ki nas je zapustil verjetno z lepimi vtisi.

Sprejem, ki smo mu ga napravili, je bil zelo lep. Najprej so ga s svojim ubranim petjem sprejeli Usovij fantje, nakar ga je pozdravil cerkveni odbornik g. Anton Lagoja. Holy Name Society ni bila zastopana, zato so pa bile Ladies Guild s svojo predsednico, ki je škofa pozdravila v angleščini. Koga je zastopal fantek, ne vemo, ker nimamo nikake mladinske organizacije razen Marijine družbe, ki so jo ustanovila slovenska dekleta. V slovenski narodni deželici je pozdravila prevzvišenega Silvana Kurbus. Izročila mu je tudi lep slovenski šopek. Poleg Silvane Kurbus sta bili v narodni noši tudi Usova Tereza in Melita Kurbus. Rojenih Amerikancev skoro nismo videli.

Naslednji dan se je ob pol enajstih pri slov. službi božji brez reklame v časopisju ali bulletinu nabralo precej ljudi. Govor prevzvišenega je šel vsem do srca in pevcu so zapeli, kot mislim, da še nikdar preje tako. Gospod škof jih je osebno pohvalil in rekel, da se jim ni treba bati, ako bi zapeli celo v beli Ljubljani in vsi bi strmeli in občudovali ubrane glasove.

Tudi piknik, ki je sledil popoldan na župniškem vrtu, je bil še kar dobro obiskan. Tudi to pot smo skoro na prste prešteli rojene Amerikance. Najbolj zanimivo je, da niti pri sprejemu niti na pikniku nismo videli predsednika Slomškovega kluba.

Komaj dve nedelji kasneje smo imeli farni sestanek, ki se ga je udeležilo 52 oseb, od tega 29 slovensko govorečih, ena Nemka in ena Italijanka. Ostali so bili Amerikanci. Slovenskemu jeziku je na tem sestanku trda predla. Skoro ga nismo slišali. Vsi protesti niso nič pomagali. Izvolili smo nove člane odbora in marsikateri je iz protesta zapustil dvorano. Nato je spregovoril č. g. Prah, ki nas je vse pozval, naj čimprej opustimo slovenski jezik in preidemo na angleščino. Najhuje nas je zadelo, ko nam je g. župni upravitelj javil, da s prihodnjo nedeljo ne bo več slovenske službe božje ob pol enajsti uri. Vsi protesti niso nič pomagali. Tako smo Slovenci v Bridgeportu izgubili polovico vsega pa še več, saj tudi za praznike ne bomo več imeli slovenske službe božje.

Slovenci, ki hočemo ohraniti slovenski jezik, kolikor se le da, slovensko zavest in slovensko

misel, smo izdali poseben letak, v katerem so navedene Slomškove besede: "Sv. vera bodi nam luč, materin jezik pa ključ do edino prave narodne omike. Med vsemi jeziki mora Slovenec naš materin jezik biti najljubši!" Ob misli na te besede velikega škofa in velikega Slovenca nam je hudo, ko nam zdaj slovenski duhovniki svetujejo, naj čim preje pozabimo svoj slovenski jezik in se oprimemo angleškega.

Hudo nam je, stoji v letaku, ko se spominjamo pokojnega župnika č. g. A. Farkaša, ki se je toliko trudil, da je to faro krepil v verskem in narodnem duhu. Spominjamo se obljube našega škofa W. Curtisa ob pogrebu rev. A. Farkaša, da bo svetokrižka fara ostala še naprej narodna fara in se bo v njej delo za Slovence nadaljevalo.

Sedaj so ukinili peto slovensko sv. mašo ob pol enajstih dopodne in jo nadomestili z angleško. Slovenska je ostala le še sv. maša ob pol osmih, ostali, kasnejši dve sta angleški. Slovenske vernike to zapostavljanje v njihovi lastni cerkvi boli in razumljivo je, da dvigamo svoj glas proti temu!

Armin Kurbus

Pismo iz starega kraja

TORONTO, Ont. — Pred nekaj dnevi mi je pisal prijatelj z Dobrove pri Ljubljani daljše pismo. Ko opiše svoje družinske zadeve, navaja sledeče: "Nova maša je bila krasna manifestacija za Cerkev in družino. — Mlaji so stali že pri Gasilskem domu ob novi cesti proti cerkvi in župnišču. Prirukavanje je bilo že na predvečer. Tako tudi zgodaj zjutraj vse do pričetka nove maše in še potem. Vse je bilo zelo slovesno. Venci ob vhodu v cerkev in notranjščina vsa ovenčana. Oltar poln rož, ljudstva za dve cerkvi, če ne več. Prostor za svate je bil oddejen, pa kaj, ko je bilo že pol ure prej vse zasedeno. Ljudstvo zunaj je imelo zvočnike, da so slišali vse. Lepega maševanja seveda niso videli. Pridigal je župnik iz Polhovega gradea. Prav lepo. Je dober govornik, šegav mož v družbi. Tudi petje je bilo kar čedno. Organist je tožil, da se niso mogli dobro pripraviti, ker je bila nova maša najprej odpovedana. Ko je bila zopet napovedana, je bilo premalo časa za pripravo. (Novomašnik je bil zadržan zaradi vojaškega nabora, na katerem pa ni bil spoznan za sposobnega.) Obhajilo je bilo kar po cerkvi gori in doli. Dva gospoda. Novomašnik je obhajal pred oltarjem svoje in svate — in če se je še kdo mogel pririniti blizu — pod obema podoboma. Res, veliko obhajancev. Lemenarji in sestre so delali red. Pa niso bili kos taki gneči.

Gospodje in novomašnik so se zbrali v farovžu — nekdanjem društvenem domu. (Staro župnišče, ki je bilo zaplenjeno, so sedaj kupile sestre usmiljenke, a je stanovanje prejšnjih stanovalcev, ki se le počasi umikajo.) Od tu do cerkve gost špalir ljudstva. Veliko narodnih noš in še več deklic v narodnih nošah je šlo pred duhovno gosposko. Pri prihodu na pokopališče je bil pozdrav: dekleta in deklice — zborne deklamacije iz vsake dobrovske podružnice. Pa nistem veliko slišal, še manj pa videl, čeravno sem bil blizu za gospodi. Koliko je bilo ljudstva, se je videlo pri ofru po maši. Ni ga hotelo biti konec. Najprej je vsakega blagoslovil z novomašnim križem. Pa so hitro ugotovili, da tako ne bo konca do večera. Pa so prenesli skrinjico za darove pred vrata zakristije, gospod je pa žegnjal kar na čez, ko so šli mimo oltarja. Je šlo precej hitreje, a še prepočasni in so morali dirigirati ljudi še skozi staro zakristijo, pa še ni hotelo biti konca. Upam, da je bil

tudi uspeh primeren.

Kosilo je bilo na novomašnikovem domu v Smartnem. Kar streho so podaljšali pri hiši in hlevu, da je bilo zavarovano pred dežjem in vetrom. Kosilo je bilo pripravljeno doma. Putke in telički niso doživeli praznika. Vsega dovolj za 200 in več ljudi. Vse prav skrbno organizirano; za parkiranje dovolj prostora. (Tudi to je že problem.) Ob petih petih litanijah v šmartinski cerkvi. Potem pa spet gostija, kamor so prišli pevcu in vsi v aščani. Lemenarji so stregli in skrbeli za zabavo. Dokler nismo vedeli, kdo stredi, se nam je čudno zdelo. Vse kot v hotelu. Pa se je nam neverjetno zdelo, da bi poklicne naročili. Je kar pametno, da se lemenarji tudi v tem vežbajo. — Taka je bila zunanost nove maše. Koliko je naredila dobrega dušam, sam Bog ve. Tudi tisti, ki so se protivili, so bili čisto mirni. Milica je delala red po cestah. Bog naj da novomašniku svoj žegen prav na veliko, da bo dober Njegov služabnik."

Novomašnik je Garbov iz Smartna. Njegov oče, izredno dober, poznan in spoštovan daleč naokoli, je bil pri domobrancah na Dobrovi, potem z drugimi vred vrnjen iz Vetrinja in ubit. Žena, mati novomašnikova, je kmalu potem umrla. Tako je postal novomašnik sirota brez staršev že zelo mlad. Teta Mica se je potem vbadala z domačijo in z otroci sirotami. Vzgjajala jih je zelo dobro. Njihov oče, ki je pretrpel mučniško smrt, je pa izprosil pri nebeškem Očetu dobro vzgojo svojih otrok ter za sina svojega imena, da je vstopil v Njegov vinograd. Ker sem poznal očeta, dobro dušo, ki bi za dobro stvar vse žrtvoval, sem prepričan, da bo sin novomašnik res pravi Kristusov namestnik. Prepričan zato, ker bo priprošnja očetova stalno bdela nad njegovim delom, ki je zlasti v današnjih časih zelo težka in zahtevna. Bodi prepričan, da bodo molitve tvojih prijateljev tudi doprinesle k temu. Saj očetovih in po njem tvojih prijateljev ni malo. Bog te ohrani in lajšaj tvoj naporeno službo!

L. A. st.

Slovenci, Amerikanci, združimo se za predsednikom Nixonom!

CLEVELAND, O. — Čas je že, skrajni čas, da se vsi Slovenci, vsi Amerikanci, ki poznamo komunizem, in ki smo danes v Ameriki ravno radi tega, ker nas je komunistični krvokl pregнал iz Slovenije in ker se z njegovo taktiko — ki je ista, kot je preje bila v Koreji in je danes v Južnem Vietnamu — nismo mogli strinjati, čas je že, da se združimo in da povemo vsem drugim Slovincem, slovensko-ameriški mladini, pa tudi vsem drugim Amerikancem, s katerimi imamo stike ali pri delu ali drugače, kaj je komunizem in kako najbolje pomagamo komunistom in komunizmu, če predsedniku Nixonu ne damo "združene fronte", ki jo potrebuje, da prisili Hanoi na kolena in da se pogajanja vsaj lahko začnejo, če je to sploh mogoče z borbenim, pa tudi z neborbenim komunizmom.

Protikomunistični borci in veterani, oni, ki ste izgubili sinove, brate, hčere, očete, matere, sorodnike, prijatelje, najpreje tekmo komunistične revolucije v Sloveniji, Hrvaški, Srbiji in drugje, nato po velikem izdajskem predanju protikomunističnih borcev in mnogih civilistov komunističnim krvočelnikom maja in junija leta 1945, ter oni, ki ste izgubili svoje ljube in znanje v korejski vojni in sedaj v vietnamski vojni proti komunizmu, združite se in to pot ne bodite tihi, marveč povejte vsem, s katerimi pridete v

stik, naj pišejo svojim kongresnikom ter predvsem svojim sinovom in hčeram v kolegijah in na univerzah, da želite, da vsi kongresniki in vsa Amerika solidno stoji za našim predsednikom Nixonom, kajti le tako bo mogoče vojno v Vietnamu kmalu in častno čim preje ustaviti. Pišite — osebno pismo največ zaleže — predvsem Rep. Donaldu Riegle, Rep. Paulu McCloskey, Sen. Charlesu Goodell, Sen. Williamu Saxbe, naj bodo vendar pametni in ne tako navadni, kar se komunizma tiče, in naj podpirajo svojega predsednika Richarda Nixona. Pišite tudi tistim demokratskim "golobom" in neumnežem (kar se predvsem zunanje politike tiče) kot so Sen. J. W. Fulbright, (ki tudi kot chairman Foreign Relations Committee že od januarja "sedi" na senatski resoluciji re pomoči za Biafro), Sen. George McGovern, Sen. William Proxmire in drugim, ki v večji ali manjši meri že dalj časa dajejo tako neumne izjave po televiziji in časopisju radi vietnamske vojne, radi komunizma in o zunanjih zadevah sploh. Če jih ne bo kmalu pamet srečala, pa je bolje, da se vsaj tisti od Amerikancev, ki so bolj brihtni, v tem oziru skupaj spravijo in taje koga bolj pometnega izvolijo. Le pomislite malo, če bi kak tak golob ali neumnež bil predsednik danes! Podobna katastrofa bi bila, kot leta 1944-1945, ko je predsednik Franklin D. Roosevelt bil bolan in komunistom dal razne koncesije, njih na primer kak bolj pameten človek, ali ki bi bil bolj pri zavesti, kot bi na primer bil Everett McKinley Dirksen, ne bi dal. Milijoni so bili repatriirani proti lastni volji v komunistični "raj", kjer so potem bili povelični "likvidirani". To sedaj študira prof. Julius Epstein na Stanford univerzi, in bo kmalu izdal knjigo o tem.

Torej, Slovenci, Amerikanci, protikomunistični borci in veterani, Savani, študentje po visokih šolah in univerzah, zganite se to pot in naredite, kar morete, da dobi predsednik Nixon "united front" v vprašanju Vietnama, da bo tako kmalu mir tam in na univerzitetnih "campusih". Noben pameten človek ni za vojno ali za ubijanje. Kdor ne želi študirati in se naučiti kaj, kar bi potem koristilo družbi, pa ne spada na univerzo, marveč naj gre raje graditi ceste, stavbe, hiše, pa na ta način pomaga rešiti naš "domači" program: Koliko bi študentje lahko naredili v času, ko "demonstrirajo" za razne stvari, če bi ta čas porabili za res konstruktivno delo,

Slovenci, Amerikanci, miroljubneži, združimo se za Nixonom!

Stanko Meršol

Kanadčanka zbirala bombe za črnske skrajneže v ZDA

LOS ANGELES, Calif. — Shirley Lean Sutherland, 35 let stara hčerka vodnika Nove demokratske stranke v Kanadi T. C. Douglasa, je bila prijeta v Los Angelesu in obtožena nezakonite posesti 10 ročnih bomb, ki jih je nabavila za črnsko skrajno skupino "Črni panterjev".

Prijeli so jo pretekli četrtek, ko je te ročne bombe prevzela z nekim somišljenikom od podtalnega vladnega agenta. Mrs. Sutherland je dejala, da je poročena z nekim filmskim igralcem, ki je sedaj na snežnanju nekega filma v Jugoslaviji. Imata tri otroke. S "črni panterji" je po pričevanju zveznega odvetnika povezana od letošnjega januarja.

Pridne kokoši

Ameriške kokoši so postale veliko pridnejše, kot praviyo njihovi rejci. Sedaj zneseta povprečno dve toliko jajc, kot so jih pred 25 leti tri.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Stanovanjski problem v Kanadi

Zvezna vlada je poslala po deželi komisijo, ki jo je vodil sam minister — tedaj je bil to Paul Helliher —, ki je pregledala položaj glede stanovanjskih razmer. Pri tem pregledu je prišla na dan ugotovitev, da v Kanadi 80% ljudi hoče imeti svoj lasten dom. Težji pa je razpoložljivo zadostiti, ker ni na razpolago dovolj stanovanjskih hiš.

Poznavalci razmer se bojijo, da bo stanovanjski problem postal največja težava, odkar je minula t. zv. depresija. Cene stalno naraščajo, denarja za zastavo (mortgages) je pa čedalje manj na razpolago. 60% tistih, ki danes iščejo možnosti, da bi prišli do lastnega doma, enostavno nima dovolj dohodkov, da bi si kupili skromno hišo. To so ugotovitve, ki jih je objavila "Canadian Association of Real Estate Boards". Ontario je danes najbogatejša provinca v Kanadi. Povprečen tedenski zaslužek je \$116. V tej bogati provinci 40% ljudi zasluži manj kot \$4000 na leto. Tudi večina tistih, ki imajo srednje visoke dohodeke, le da se težavo pride do lastnega doma.

V Kanadi so cene porastle za celih 50% v zadnjih petih letih, kakor navaja revija "Everybody's money". Povprečna cena hiše je danes v Saskatchewanu in v Manitobi \$16,000, v Ontariju pa \$29,000. Statistika, ki jo je napravil v Torontu Real Estate Board, pove, da danes stane nova hiša srednje vrste, ne najslabša in ne najbolj luksuzna \$35,118. Leta 1964 je taka hiša bila na prodaj za \$16,000 do \$20,000.

V naslednjih 10 letih se bo prebivalstvo — tako napovedujejo — v Kanadi dvignilo na 25 do 26 milijonov. "The Central Mortgage in Housing Corporation" v Ottawu računa, da bo v tem času potrebnih dva milijona in pol stanovanjskih enot. Prav toliko, kot jih je postavila na trg gradbena industrija po drugi svetovni vojni. Cilj v letošnjem letu je 200,000 stanovanjskih enot. Ker je tako tesno za denar, je le malo verjetno, da bi gradbena industrija letos prekorajčila lanski rekord, ko je bilo zgrajenih 196,878 stanovanjskih enot.

Novice, dogodki in dejstva

Inflacija je čisto navaden tat. Kdor je v letu 1958 lahko shajal s \$5000 dohodka, ta jih mora služiti v letu 1969 \$6,332. Za enak življenjski standard, kot je nekoč potreboval leta 1958 \$10,000, mora imeti letos \$12,543. Vožnja z lastnim avtomobilom danes stane 14,5 centov na eno miljo. Pred par leti je vožnja stala samo 11c.

Slovensko letovišče so zaprli. V nedeljo, 28. septembra, je bila na Slovenskem letovišče zadnjikrat sv. maša. Popolne istega dne pa vinska torgate, ki je tako v veseljem razpoloženju zaključila letošnjo letoviško sezono. Med letošnjo in drugoletno letoviško sezono bodo pri Mariji Pomagaj ob nedeljah štiri sv. maše: ob 8h, 9h, 10.15 in 11.30. Ta nedeljski red sv. maše se bo letos začel s prvo nedeljo v mesecu oktobru.

Da ne bi prezrli misijonske nedelje, ki bo tretja v oktobru — Molitvene in materialne pomoči potrebujejo naši slovenski misijonarji. Pričakujejo, da jim bomo mi "misijonarji v zaledju"

priskočili na pomoč. Vsaj vsako leto enkrat, na misijonsko nedeljo bi to res naredili in sicer malo bolj v izdatni meri. Misijonska prireditelj bo taka prilika. Misijonski krožek v Torontu pri Mariji Pomagaj dela in prosi v ta namen. Darove zbirajo člani, vstopnice prodajajo in se trudijo, ker bi menda letos radi spravili skupaj za slovenske misijonarje dva tisočaka. Prosim te, dragi bralec, priskoči tudi ti na pomoč!

Nova mesarija v Torontu, ki jo lastuje Slovenec. — S 1. oktobrom je odprl novo mesarijo na 590 Bloor W. (tel. 534-1353) g. Jamernik. Lojze Jamernik je znan v slovenski naselbini in se bo brez dvoma marsikdo oglašil pri njem in si nakupil mesnih dobrot.

Ali gre cel dolar za groserijo v trgovini z živili? — 23 centov od vsakega dolarja, ki ga nakupovalec zapravi v trgovini z živili, ne gre za živila, ampak za: revije, cigarete, mehke pijače, lepota, kuhinjsko posodo, pralne potrebščine in podobno.

S 1. oktobrom se je v velikem Torontu začela velika kampanja t. zv. "United Appeal". Velika kampanja hoče nabrati \$12,100,000, da bo pomagala veliki potrebi mnogih tisočev, ki si sami ne morejo pomagati. Tudi katoličani sodelujejo pri tej kampanji, ker so tudi katoliške dobrodelne ustanove deležne pomoči iz te skupne nabirke. Naj bi nihče ne odrekal, kdor more pomagati.

Dva smo pokopali v enem tednu. — V tednu od 21. do 27. septembra smo Slovenci v Torontu pospremili na zadnje bivališče dva rokava. V četrtek, 25. septembra, smo pokopali g. Staneta Brunška, ki se je smrtno ponesrečil, ko je njegov avtomobil zapustil cesto. Pogreb je bil kljub delavniku v sredi tedna zelo lep, tako po udeležbi kot po izraženih poslovnih besedah. Krsto z zemeljskimi ostanki pok. Staneta Brunška so nesli v cerkev Marije Pomagaj skavti, ker je bil pokojni njih vodja. Pogrebno sv. mašo je imel župnik pri Mariji Pomagaj g. A. Zrnc C.M. On se je tudi prvi poslovil od pokojnika. Poslovnili govori je bil stvaren in lep, ker sta ga narekovala razum in vera. Dolga kolona avtomobilov je spremljala pokojnika na "Goro upanja". K grobu pa so krsto prenesli prijatelji: pisatelj Karel Mauser iz Clevelanda, slikar Božo Kramolc, telovadec Varšek iz Clevelanda, A. Ferkulj, F. Kraljic in Sustarsic iz Hamiltona. Ob grobu je najprej spregovoril postaven skavt, nato pa pisatelj Karel Mauser, ki je pokojnega Staneta Brunška imenoval umetnika. Takole ga je označil: "Pokopavamo človeka z veliko umetniško dušo, človeka, ki je ljubil lepoto stvari in duha, lepoto domače besede in lepoto vseh odtenkov človeške duše. Stane Brunšek je bil umetnik..." Po govoru je pa spregovorila molitev zbrane velike družine prijateljev in znancev, ki jo je vodil duhovnik. In končno se je vsakdo še osebno poslovil in bilo jih je mnogo. Prihitel je tudi slovenski župnik iz Hamiltona dr. A. Tome in še franciškan italijanske župnije na Dufferinu. "Naj duša Stanetova govori z Bogom!"

V soboto, 27. septembra, smo v isti župniji pokopali še ne 70 let staro Oražmovo mamo. Po dolgi boleznini je odšla k svojemu Stvarniku, ona vzor slovenske žene in matere, kot jo je

imenoval župnik g. A. Zrnc C.M. Tudi ona je imela lep pogreb. Sorodnikom iskreno sožalje njeni dobri duši pa večni mir in pokoj.

Imamo novega velikega župana. — Torontska metropola je dobila novega voditelja. Dosedanji t. zv. metropolitani chairman Wm. Allan je zadnji dan v septembru odstopil s tega mesta, ker odhaja na drugo mesto, ki ne bo tako zahtevno in naporno. 32 svetovalcev iz vseh mestnih občin, ki sestavljajo torontsko metropolo, je izvolilo za novega župana Mr. Albert Campbell-a, ki je bil do sedaj župan v Scarborough. Plača velikega župana ni majhna: \$35,000 na leto; kar se tiče dohodkov, bo že shajal; seveda pa tudi odgovornost in zahtevnost službe ni majhna, ker ima torontska metropola že čez dva milijona prebivalcev.

Celo država ima svojo kampanjo. — To je velika vsakoletna kampanja za nabiranje denarnih sredstev. Lepše povedano se to pravi: Kanada vsako leto vrže na trg t. zv. "Canada Savings Bonds". Za tiste, ki te bonde kupijo, je to neke vrste "šparanje", za državo je pa vir denarnih dohodkov. Letos te bonde prodajajo pod geslom, da je možno podvojiti v bonde naložen denar v devetih letih, češ da se bodo obrestovali po 8%, kdor jih bo držal do njihove dospelosti in ne bo dvigal niti vsakoletnih obresti. To je tako zvana dolgoročna naložba. Mogoče bo pa čez devet let 8% obrestna mera že zelo nizka? Kdo ve?

Zanimanje za SVOBODNE POGLEDE je začelo rasti. V Slovenski pisarni imajo na ogled in na prodaj dobro knjižico, ki nosi lep naslov "Svobodni pogledi" na slovensko preteklost, sedanjost in bodočnost. Za pol dolarja jo je mogoče kupiti. Delo je napisal dr. Tine Debeljak. Od bralcev te knjižice je prišla ideja, da bi bilo dobro to delo predstaviti v angleščino. Ujajmo, da ne bo ostalo samo pri ideji.

L. Ambrožič st.:

OBLJUBA DELA DOLG

Kakor sem že zapisal, smo imeli na Dobrovi pri finančni straži dobrega komandanta — maršala Otazzija. Izmed vseh Lahov sem se le njemu in nekemu Mariu DeGenaro (zadnji je bil brez kake šarže, a zelo inteligent) upal omeniti, da bi bilo dobro organizirati kake vaške straže in oba sta bila istih misli. S komandantom sem dvakrat o tem razpravljal o priliki, ko je prišel pogledat, kako posluje skupina 15 financarjev, ki so bili nastanjeni nasproti naše hiše pri Zirovniku. On mi je povedal, da bo težko s to rečjo, ker so karabinerji odločno proti temu. In tako se je zadeva vlekla naprej samo v mislih in željah, ne da bi kaj nastalo, vse do moje aretacije in zapore. Nas so začeli odpeljavati z Dobrove v nedeljo, 13. septembra, v belgijsko vojašnico.

Kmalu po prihodu sem opazil na dvorišču poveljnika financarjev z Dobrove z nekaterimi Dobrovci vred, ki so ga obkročali. Prerinil sem se skozi množico moških na dvorišču do maršalija Otazzija in videl, da nekaj zapisuje. Zvedel sem, da zbira imena za vaško stražo. Dejal sem mu, naj vpiše še mene, pa je dejal: Ne morem, ker imate pri komandi karabinerjev hudo o v a d b o. Razočaran nad tem odgovorom sem se vrnil v notranjost vojašnice. Poleg O-

tazzija je bil nekdo iz Dobrove, za katerega mi je znano, da ni bil odpeljan v internacijo in da še živi. Le njegovega naslova ne vem. Če bi mi bilo dano, da bi šel kdaj v domovino, bi mi ta človek gotovo rad povedal, kako je ta zadeva tekla naprej od ustanovitve 25. januarja 1943. Pozneje že, ko sem prišel iz zapore, sem zvedel, da so takrat odbrali 18 mož in fantov, ki so se potem vrnili v kratkem na Dobrovo. Slišal sem, da so se vračali zelo potrpti, kot na smrt obsojeni. Partizani so namreč zagrozili, od ne bo nikdo od tistih, ki so jih odbrali in ki se bodo vrnili, preživel 24 ur. Kako je potem vsa zadeva potekala, da se je vaška straža ustanovila šele tri mesece pozneje, mi ni znano. Tudi ne vem, kam so se zatekli oni, ki so jih izbrali in vrnili, da niso vsi padali v "24 urah". Baje so le bili tisti — prvi — pri ustanovitvi V.S. na Dobrovi. Prvi je odšel k vaški straži iz Dobrove Franc Zorc, sirota, ki je bil vzgojen na šujici pri "Primcu". In sicer je odšel v St. Jošt nad Vrniko. Kmalu potem so odšli v "Smrečke" v Kl e c e: Bizjan Ivan, Vrbetov z Dobrove, Košir Albin, Kovačev iz Stranske vasi, Košir Matija, Božičev in Oven Franc, Matičkov iz Gabrja. Čudim se, zakaj in kako, da so bili ti zadnji štirje pognani tja, namesto, da bi tvorili doma, vsaj skrivaj, stražo in pridobivali še druge in počakali ustanovitve doma na Dobrovi.

Jaz od izpustitve iz zapore pa do vstopa v domobranstvo nisem prišel na muho, ker jih je grozno jezilo, ker niso uspeli s hudo obtožbo in ovažbo na laški komandi, da gre namreč ves promet z živili in orožjem za dolomitski odred skozi našo trgovino. To so napravili s polnim zaupanjem, da se me bodo na ta način iznebili. Ni jim šlo v butice, kaj je moralo priti vmes, da me ob taki obtožbi niso obsodili in ustrelili. Seveda niso verovali v neko višjo moč, ki tu di partizanom ni klonila. Bog je dal tako, da sem od 18 obtožencev, ki smo bili priključeni na debelo verigo, ko so nas gneli po hodnikih sodne palače v Ljubljani, šel le jaz v svobodo — kakršna je pač takrat bila. Vsi drugi so bili obsojeni in ustreljeni, konfinacijo ali internacijo, pa tudi z zaporem. Ne spominjam se točno več, kam vse smo bili razposlani. Kakor sem zapisal, se jaz domov nisem upal. Ostal sem v Ljubljani in se preživljal, kakor sem se pač mogel. To pa še dobro vem, da mi hrane ni preostajalo. Po ustanovitvi domobranstva sem se takoj javil in bil dodeljen domači četni na Dobrovo, kjer so mi dali mesto — četnega obveščevalca. Dali so mi posebno mizico, pisalni stroj, material za kartoteko vseh tistih ljudi, ki so spadali pod okrilje naše postojanke. To ni bilo lahko delo in zato sem rabil mnogo podatkov. Nekaj sem jih poiskal na občini, največ pa iz krstne knjige v zasilnem župnišču — društvenem domu, kamor je bil pregnan po Lahih župnik Kopic z vsvo svojjo ropotijo, od pisarne do kuhinje in spalnice, kakor hlevom in svinjakom. Ko sem pri njemu izpisoval imena, me je rad povabil župnik, dobra in mehka duša, na malico v malo jedilno shrambo. V tej shrambi je imel v strop pritrjene kljuke, na katerih je viselo par kosov špeha — suhe slanine, kaka salama in nekaj kosov prekajenega mesa. Na polici je bilo nekaj domačega sorsčnega kruha, v kotu pa dva sodčka, eden mali, eden večji. V malem je bilo mašno vino, v večjem pa vino za domačo porabo.

Včasih sva se v lepem hladu kar precej časa pomudila pri tej zavidljivi malici tako, da so me kdaj pogrešali v pisarni, ker so potrebovali od mene kake podatke. Ker sem navadno povedal, da grem k župniku iskat podatke in ker se le predolgo nisem vrnil, je poslal komandant Silvo Knupež po mene, ker se je za nekaj, neko zadevo precej mudilo, Dovjaka, Kovačevega Lojzeta iz Kozarij. Ko je župnikovo nečakanje, ki je bila prijem za kuharico, spraševal, če me ni več tam, mu je povedala, da sva z gospodom v tisti shrambi. Seveda se je Lojze hitro znašel pri nama, da je še on dobil malo zagrizka in morda tudi čašico vina. Ko sva potem prišla v pisarno, je hitro oznanil, kakšne podatke sem jaz iskal pri župniku in kje me je dobil. No in potem ubogi jaz! Kamorkoli sem se odpravljal, vedno je priletela: "Ali greš spet po podatke?" In o tistih podatkih smo se potem še v Vetrinju pogovarjali in se nanje spominjali, vse do vrnitve dobrega moža — Dovjaka Lojzeta.

O njem bom še pozneje kaj zapisal. Mi je pa nekoč še dobri župnik Klopčič v Liencu dejal: "Zdaj mi je žal, da se nisva tiste čase privoščila več "podatkov", rajši sva jih pustila partizanom. No, saj jim jih Bog požegna, morda so jih bili bolj potrebni kot midva."

Kakor je bil g. župnik Klopčič na zunanji velik, močan in nič ljubezniv, je pa bil v notranjosti silno dober, usmiljen in mehkega srca. Če je slišal kaj slabega, je takoj imel solzne oči. Ko je prebiral nesramno pismo, ki mu ga je pisal Velkovrh, politkomisar dolomitskega odreda, so mu ves čas tekle po licih debele solze. Takrat se mi je gospod v resnici smilil. Do takrat nisem verjel, da je v njem tako mehka duša. Na zunanji pogled ni prav nič kazalo kaj takega. Rajši nasprotno — brezčutnost in trdoto.

(Dalje sledi)

Gromiko je napovedal boljše odnose s Kanado

OTTAWA, Kan. — Sovjetski zunanji minister A. Gromiko je pretekli teden po končanju svojega dela na zasedanju glavne skupščine ZN v New Yorku prišel za dva dni na uradni obisk v Kanado. Razgovarjal se je z zunanjim ministrom Sharpom, predsednikom P. Trudeaujem in še nekaterimi drugimi vodniki Kanade.

Uradni razgovori so bili v glavnem posvečeni vprašanju odnosov med obema državama, ki sta si preko Arktika sosedni na dolgi meji. A. Gromiko je napovedal, da se bodo odnosi med njima izboljšali neoziraje se na različni notranji družabni in državni red.

Kanadska stran je izrazila željo po sodelovanju na konferenci o evropski varnosti, ki jo je letošnjo pomlad predložil posvet Varšavske zveze v Budimpešti. Kanada se v tem pogledu približuje stališču Finske, ki je voljna biti gostitelj take konference. Na njo naj ne bile povabljene le evropske države, kot so predložili v Budimpešti, ampak tudi vse druge države, ki so zainteresirane na evropski varnosti, predvsem seveda ZDA in Kanada, ki sta kot članici NATO neposredno vključeni v obrambo Evrope.

Ko je kanadska stran tekom razgovorov z Rusi opozorila na škodo, ki jo je povzročila zasedba ČSR lani v avgustu izboljšanju odnosov med Zahodom in Vzhodom, je Gromiko odgovoril, da se to vprašanje tiče le ČSR in opozoril na zadevne iz-

jave ČSR v zadnjih mesecih. Onih od lani seveda ne pomni več!

Nameravana kraja letala Mirage v Libanonu zvezana s politično zaroto?

BEIRUT, Lib. — V Beirutu so pravočasno odkrili načrt o kraji vojnega letala Mirage III Libanonu in njegovem letu preko Iraka in Sirije v Baku, ZSSR. V načrt so bili zamešani tudi člani ruskega poslanstva. Dva med njimi sta bila prijeta in sta nato morala takoj zapustiti Libanon, akoravno sta bila pri odkrivanju načrta težko ranjena. Iz Beiruta so jih odpeljali s posebnim ruskim letalom.

Diplomatski svet spravlja vso afero v zvezi z načrtom za zaroto, ki naj bi prekucnila sedanjo libanonsko vlado. Mislijo, da je to razlog, zakaj je libanonska vlada ustavila vse počnanje o tej zadevi. Zato libanonska javnost ne zve ničesar o tem iz domačega časopisja.

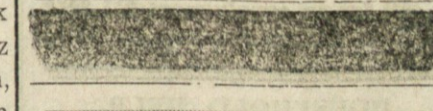
Portugalska volivna kampanja se peča tudi z usodo kolonij

LIZBONA, Port — Na Portugalskem bodo 26. oktobra parlamentarne volitve, udeležiti se jih lahko tudi demokratska opozicija, ako ne bo preje izjavila, da jih bo bojkotirala. Zaenkrat se pa opozicija udeležuje vsaj volivnega boja, ki se pa peča v glavnem s kolonialno vojno, ki jo ima Portugalska v svojih afriških kolonijah.

Režim dr. Caetana je dovolil, da se ta zadeva obravnava tudi na shodih. Tako je o njem govorila tudi demokratska opozicija v Lizboni in se postavila na stališče, da je treba vojno končati in se sporazumeti z voditelji upora ter jim priznati pravico do samoodločbe. Zbrani poslanci so to resolucijo burno pozdravili. Reakcija režima na ta dogodek še ni znana.

Peiping potrjuje vest o dveh jedrskih eksplozijah

HONG KONG. — Peiping je šele sedaj uradno potrdil, da je Kitajska res napravila dve nuklearni eksploziji v čast 20-letnici obstoja kitajskega komunističnega režima. Prva eksplozija je bila izvedena pod zemljo 23. septembra. Uradno poročilo ne omenja, kjer se je vršila eksplozija, atomska komisija ZDA jo je postavila v bližino Lop Nora v Sinkiangju.

Uradni razgovori so bili v glavnem posvečeni vprašanju odnosov med obema državama, ki sta si preko Arktika sosedni na dolgi meji. A. Gromiko je napovedal, da se bodo odnosi med njima izboljšali neoziraje se na različni notranji družabni in državni red.

Kanadska stran je izrazila željo po sodelovanju na konferenci o evropski varnosti, ki jo je letošnjo pomlad predložil posvet Varšavske zveze v Budimpešti. Kanada se v tem pogledu približuje stališču Finske, ki je voljna biti gostitelj take konference. Na njo naj ne bile povabljene le evropske države, kot so predložili v Budimpešti, ampak tudi vse druge države, ki so zainteresirane na evropski varnosti, predvsem seveda ZDA in Kanada, ki sta kot članici NATO neposredno vključeni v obrambo Evrope.

OB PETI OBLETNICI ODKAR JE V GOSPODU PREMINUL NAŠ LJUBLJENI SOPROG, PREDOBRI OČE IN STARI OČE

Victor Vokač

Izdihnil je svojo plemenito dušo dne 7. oktobra 1964.

V miru božjem zdaj počivaj, dragi, nepozabni nam, v nebesih rajsko srečo uživaj do svidanja na vekomaj.

Zalužiči: soproga JENNIE, otroci, vrunki in vnukinje in ostali sorodniki. Cleveland, O. 7. okt. 1969.

Druga eksplozija je imela 3 megatone, je bila torej vodikova bomba. Sprožili so jo najbrže v zraku iz letala. To sta bili 9. in 10. eksplozija nuklearnega strelišča na Kitajskem.

Eban govoril s papežem

RIM, It. — Izraelski minister Abba Eban je včeraj obiskal papeža Pavla VI. v Vatikanu in se razgovarjal z njim o položaju krščanskih in islamskih svetih mest v Izraelu, posebno v Jeruzalemu.

To je bilo prvo srečanje tako visokega uradnega predstavnika Izraela vse od njegove ustanovitve leta 1948 s papežem.

V kvadratnem razmerju

Če povečamo premer cevi dvakrat, bo povečan njen pretok, oziroma površina preseka, štirikrat.

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

Help Wanted Male

STEEL WAREHOUSE MEN Large established steel service center has openings for warehouse men. 2.84 hourly rate to start. Benefits.

JOSEPH T. RYERSON & SON INC. E. 53 St. & Lakeside Ave. (An Equal Opportunity Employer) (195)

Wanted

Dishwasher; hours 9 to 3 Mon. thru Fri. Call at Sorn's Restaurant, 6036 St. Clair Ave. (192)

Iščejo

Pomivalca posode od 9. do do 3. pop. od ponedeljka do petka. Vprašajte v Sorn's Restaurant, 6036 St. Clair Avenue. (192)

MALI OGLASI

Nujno potrebujemo hiše v krajih: Euclid, Wickliffe, Willoughby, Eastlake, Mentor, Richmond Heights, Highland Hts., Willowick, Painesville, Chardon. Imamo kupce pripravljene kupiti hiše v teh predmestjih.

KINKOPF REALTORS

Cleveland Real Estate Board 30825 Euclid Ave. 944-7900 (196)

V najem

4-sobno neopremljeno stanovanje v najem na 1197 E. 61 St., odrašlim. Kličite po 5. uri 881-9947. —(192)

Hiša v najem

3-sobni zidani bungalov s kletjo in toploto, številnikom in hladilnikom, na 2 in pol akra zemlje se odda v najem. Samo prha. Kličite 943-2787. (x)

V najem

Oddamo 4 sobe in kopalnico zgoraj. Kličite po 6. uri pop. 432-3193. (192)

Lastnik prodaja

čisto novo zidano hišo s tremi spalnicami v Euclidu. Kličite 531-8327. (195)

V najem

Na E. 79 St., in St. Clair Ave., zraven White Motors, 4 sobe se odda odraslim. \$70.00. Kličite 431-8613. (195)

Lastnik prodaja

2 hiši na School Ave., v fari Marije Vnebovzete, 1-družinsko, 7 sob, rekreacijska soba, moderna kop. in 2-družinsko, 4-4 garaža. V dobrem stanju. Kličite 541-7011. (sep. 29, okt. 2,7,10,13,16,23)

DOBRO PA POCENI!

Na E. 71 St. blizu Bliss Ave. je naprodaj 2-družinska hiša, 6-5, v celoti podkletena, plinski furnez. Cena samo \$5,500.

MAINLINE REALTY 431-8182 221-9381 (194)

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

V vseh očeh je bila vdanost, na vseh licih žalost in sočutje, ko so zagledali gospoda v žalni obleki.

Epafrudit je stopil mednje. Na licu mu je kraljevala slovesnost, v očeh ljubezen.

Z levico je odpahnil goste gube plašča, v desnici se je zavestil križ, ves posut z dragulji. Vsi svetilniki so plameneli, da so temnele prve zvezde, ki so se prižgale nad impluvijem.

Se nikoli se ni zdel Epafrudit sužnjem tako svečan, tako velik in tako mogočen — kakor apostol. Nepoznana sila, strah in upanje, jim je zlomila koleno, vse se je ponižalo in pokleknilo. Tedaj je dvignil Epafrudit desnico s križem:

"V imenu Krista, z zarjo jutrišnjega dne ste vsi svobodni!"

Množica je ostrmela in onemela. Počasi se je izvil iz nje vzdih, kakor bi vzdihnile prsi, s katerih se je odvalila skaia. Po kolenih so drseli k Epafruditu. Solze so kapale na njegove noge, ko so mu poljubljali sandale.

Numida pa je delil s periščem srebrne statere.

ČETRTO POGAVJE

Bližala se je polnoč.

Epafrudit je slonel v spalnici

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

CUSTOM CABINET BUSINESS
And new building for sale. 1750 sq. ft. Maywood loc. Private.
By Owner. Call Mr. Deddo
366-3767 (192)

BAR AND GRILL

Industrial location,
north. Call Dick
779-4128 (195)

FLOWER SHOP

Estab. Good going. Popular. Annual gross earnings over \$60,000. Fully equip. Very desirable. NW area. Stock incld.

STRATIGON REALTY CO.
647-8108 (195)

BEAUTY SHOP — By Owner

In Bellwood — Going
bus. Gd. loc. Reas.
456-8383 OR 345-2708 (195)

REAL ESTATE FOR SALE

LESLE-OAK VIEW-area
3 bdrm. rch. 2 bas. lge. rec. rm. Glassed patio. 3 blks. to Burlington station. Walk to schls. plus shpg. ½ acre landscaped. Sacrifice by owner \$27,500. Moving —
WO 8-2403 for appt. (192)

6137 N. SACRAMENTO AVE.
Last chance by owner, before real estate brokers take over. Owner moving Nov. 1st. 7 1/2 rm. Georgian, 3 bdrms., 1 1/2 tile baths, plus all tile shower, den, fin. bsmt., rec. rm., all tile bsmt.; floor cptg., all window treatments, 2 refgs., freezer, gas stove, washer, dryer, plus many other extras, gas ht., cent. air cond., also furn. for sale. \$38,750. Open house Sun 11-5. Can be shown before Sun.
HO 5-7696 OR MO 6-3568 (193)

LAKE & RESORT PROPERTY

LARGE WOODED LAKE LOTS

New Private Lake Development
Starved Rock State Park Vicinity
Act now — while development prices still prevail. Large clubhouse and pool, plus beautiful sand beaches for property owners only.

CALL: JACK STANTON 654-0641
Or Write

AMERICAN CENTRAL REALTY

800 E. Enterprise Drive Oak Brook, Ill. 60521 (195)

"Ni s forov, prejasnost! Fori so že davno umolkneli."

Tedaj je tudi Epafrudit razložil šum veselih vojakov, ki so prihajali iz tabern.

"Ali si videl, kam sta se vtaknila carska ovaduha, ki stražita mojo vilo?"

"Pred vestibulom svetnika Jona sedita in dremljeta."

"Ugodno," je pomislil Epafrudit. "Vojaki pridejo neopaženi v moje hleve."

Tedaj se je približal vratom smeh, krik, dovtipi, popevke in nerodni koraki kakor vinjenih. Nekdo se je zaletel v duri, da je zabobnelo. Epafrudit in Numida sta razločila besede: "Tegale imajo tudi v precepu!" Splošno smeh.

Epafrudit je pomežiknil. "To je stari Sloven. Izvrstno igra."

Počasi so se glasovi oddaljili, umirali, se še enkrat odzvali, utihnili in izginili.

Epafrudit in Numida sta krenila na vrt. Suženj je odhitel.

Ali skokoma se je vrnil za nekaj minut in naznanil:

"Gospod, Sloveni že sedlajo konje! Vsi so prišli neopaženi!"

"Ali sta čolna pripravljena? Orodje? Meči?" Mrzličavo je

vpraševal Grk.

"Vse, gospod!"

Spustila sta se po stezi k morju.

Majhen čoln, katerega je gnal krepak suženj, je spolzel po morju. Za njim je v razdalji tiho veslal večji.

Ko so bili Propontidi, pe Epafrudit molil, stisnjen v črni plašč:

"Gospod, pomagaj, otmí ga!"

Veslači so tako spretno zasajali vesla v morje, da ni pljusnilo, ni zašumelo. Kakor skrivnostni senci sta drsela čolna po gladini, ki ni plivkala in se ni ganila kakor v strahu, polnem čakanja.

Zvezda nad kupolo sv. Sofije je pokazala natančno polnoč, ko so v carskem vrtu pritisnili k bregu. Veliki čoln se je skrivil v visoko bičevje, nihče v njem se ni ganil. Iz malega sta stopila na suho Numida in Epafrudit.

Vrh marmornih stopnic se je izluščila izza cipres temna postava.

Epafruditu je plalo srce.

Postava je zganila z roko in za njo sta šla po vijugastih stopnicah med pinijami, cipresami, mandeljni in palmami Epafrudit in Numida.

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

IMMEDIATE OPENINGS

NON SKILLED LABOR

Minimum age eighteen years, High School not required.

Work schedule, day shifts, employee benefits.

Apply at Personnel Office

VULCAN MOLD & IRON CO.

1251 Fort Street Trenton, Mich.

An Equal Opportunity Employer (193)

ENGINEER

EXCELLENT OPENINGS FOR

PRODUCT ENGINEERS

Caloric Corporation, a progressive leader in the gas range industry, offers product engineering opportunities of unusual dimension.

Positions in Research and Development Center require 3 to 5 years experience related to creation and refinement of original engineering specifications for new and existing product lines. No barriers on imagination-innovation. Degree and experience in gas technology and appliances highly preferred.

Excellent salary commensurate with education, experience and potential. Excellent employee benefit programs. Pleasant location in suburban Eastern Pennsylvania.

Will conduct local interviews by appointment for top candidates. Send resume in confidence to:

DIRECTOR OF PERSONNEL

CALORIC CORPORATION

(A SUBSIDIARY OF RAYTHEON CO.)

TOPTON, PENNSYLVANIA

An Equal Opportunity Employer (193)

Production Workers Urgently Needed

No experience necessary. Will train. Excellent fringe benefits including company paid insurance plan, pension plan, paid vacation, twelve paid holidays including one week at Christmas. A good place to work. Write, wire, call

RANDOLPH MFG. CO.

32 South Main Street, Randolph, Mass.
An Equal Opportunity Employer (194)

Kar senca obstane in počaka Epafrudita.

"Stoj! Straža! Ne da nam dalje!"

"Naprej!" pošepeta Epafrudit in stopi odločno proti palatincu, ki je stal kakor kip sredi steze.

Spiridion se je prihulil in skrtil za oleander.

Ko palatinec zagleda Epafrudita, se hipoma obrne in odkoraka, kakor bi nikogar ne videl.

Spiridion ostrmi. Plašno gre za njim, sklone glavo k trgovcu in mu reče z glasom, ki je razodeval strah in grozo:

"Gospod, ti si čarovnik!"

"Sem, toda samo nočoj! Straže so ovražene. Ne vidijo nas!"

Spiridion se je tega razveselil in verjel z vso dušo, da je Epafrudit čarovnik. Pogumneje je stopil predenj v svesti, da jih ne zalotijo. Hkrati pa se je neizmerno bal Epafrudita. Ko bi mu ta rekel sedaj: Ne dobiš ne enega zlatega bizantinca v plačilo, ne upal bi si upreti se čarovniku in bi mu tiho pokoren izpolnil vsako željo.

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER

Lt. & cooking for semi-invalid, 5 1/2 days, stay, rm. and bd. Sal. open.
Roseland area. CO 4-4925 (193)

HOUSEKEEPER — Woman

about 55-60 to live in. Own rm. Good cook. No housework.
337-6007 (193)

CHILD CARE

Reliable woman to watch 3 children daily 7-4:30 p.m. 2 sch. age, \$30 wk. plus carfare.
283-1087 aft. 6 PM

CHILD CARE

Mature and resp.
Refs. req. \$35 wk.
5 days — 8-5:30
276-2765

MALE HELP

EXCELLENT OPPORTUNITY IMMEDIATE OPENINGS

Motor Winders

A leading supplier of automation in need of persons experienced in AC and DC motor winding for their repair shop. Overtime available. Working conditions very congenial and good. Good hourly rate and many fringe benefits. Steady year round employment. Please call for an appointment.

(219) 931-3740

Chicago Phone 734-8050

RELIANCE ELECTRIC CO.

1818 Summer Ave.
Hammond, Ind. 46320
An Equal Opportunity Employer (195)

CARPENTERS

Rough Carpenters
Wanted
\$6.00 PER HOUR
40 To 48 Hour Week

M & O

CONSTRUCTION CO.

1820 S. 35th Ave.
Phoenix, Arizona
Contact Richard Owens
(602) 272-6566 (193)

EXCELLENT OPENINGS

AUTO MECHANICS

Due to increased service business we are in need of car and truck mechanics and body repairmen. We have the most modern service department in the State of Nebraska, fine schools, churches and the state's most progressive college. Top wages and guaranteed annual wage up to \$7,200 per year dependent upon experience and ability. Insurance program and all standard fringe benefits.

Also Auto Body Mechanics And Painters

Call collect or write Herman C. Peterson, Service Manager, giving resume of experience and other information.

Kizzier Chevrolet Co.

Kearney, Nebraska
Phone (308) 237-2252 (194)

Prišli so do druge straže ob vratih, ki drže z vrta v palačo.

Motno je odsevalo od šlema v brezmesčni noči. Kakor siva senca se je svetil meč v roki vojaka.

Spiridion je odpahnil duri, lahko, da niso zaškripale v tečajih. Vojak se ni ganil, ni dvignil meča in jim ni zastavil poti. Kakor iz kamna je stal, brez življenja.

Spiridion e bil sedaj prepričan o čarovniški moči Epafruditovi.

V strahu pred njim, pa drzen v zaščiti tolike čarovniške moči trgovčeve, je privel hitro oba po temnih hodnikih, po stopnicah in zviti pomolih, kakor v labirintu, do zadnjih vrat, do stanu ječarjevega.

Tu se je Spiridion ustavil.

"Gospod, ali očaraš ječarja?"

"Njega ne morem."

"Izgubljeni!" je zavilil evnuh.

"Odpri!" je veleval Epafrudit.

"Izgubljeni!" je ječal evnuh in se križal, ko je odklepal.

"Prižgi plamenico!"

Numida je potegnil izpod plašča drobno lučko in užgal plamenico.

Spiridion je pokazal s prstom na ječarjeva vrata in trepetaje počenil za vlažen slop ob zidu.

"Počakam! Počakam! Pojdita sama!"

Numida udari na ječarjeva vrata.

"Odpri!"

"Nikomur!"

"Veliki despot zemlje in morja ti veleva!"

Sivi ječarjev obraz se je zasvetil v vratih ob žaru plamenice. Epafrudit je razgrnil plašč, da je ječar ostrmel ob sijaju jasnega gospoda.

"Velik gospod si," se je priklanjal ječar, "nisi pa despot! Ne morem!"

"Beri!" Epafrudit je potegnil iz srebrne cevke Justinijanov podpis, nad katerim je ponaredil carsko dovoljenje, da sme do Oriona.

Ječar je slabo čital, a je vendar spoznal Justinijanov podpis. Poklonil se je do tal pergamentu in snel ključ.

"Da nisi v dvomih, še en dokaz! Poznaš prstan?"

(Dalje prihodnjič)

SYMBOL OF HOPE

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA PODPORN A ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- Izdaja najmoderneje vrste zavarovalnic za odrasle in za mladino:
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolico izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)

351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME .....
NASLOV .....
MESTO .....
DRŽAVA ..... CODE .....

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov: .....

Moj novi naslov: .....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO